

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І.МЕЧНИКОВА
Кафедра культурології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор

(Майя НІКОЛАЄВА)

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ XX СТОЛІТТЯ:
КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ**

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) _____
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки _____
Спеціальність 034 Культурологія _____
Освітньо-професійна програма Культурологія _____

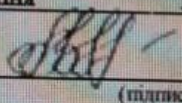
Робоча програма навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури XX століття: культурологічний аспект». Одеса, ОНУ, 2024. 9 с.

Розробники: Ковальова Ніна Іванівна, кандидат філософських наук, доцент кафедри культурології,
Левченко Віктор Леонідович, кандидат філософських наук, доцент кафедри культурології, Сумченко
Ірина В'ячеславівна, кандидат філософських наук, доцент кафедри культурології.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри культурології

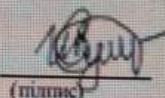
Протокол № 1 від "30" серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(Віталія ГОТИНЯН-ЖУРАВЛЬОВА)
(ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Погоджено із гарантом ОПІ «Культурологія»

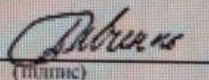

(підпис)

(Ірина СУМЧЕНКО)
(ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету історії та філософії

Протокол № 1 від "31" серпня 2024 р.

Голова НМК

(підпис)

(Галина ЛЕВЧЕНКО)
(ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № від " " 20 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № від " " 20 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(ім'я ПРИЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Очна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 змістових модулів – 2	Галузь знань <u>03 – Гуманітарні науки</u> Спеціальність <u>/ 034 Культурологія</u> Спеціалізації: немає Рівень вищої освіти: <u>Перший (бакалаврський)</u>	Дисципліна вільного вибору	
		Рік підготовки:	
		3-й	3-й
		Семестр	
		5-й	6-й
		Лекції	
		20 год.	18 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	0 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		54 год.	72 год.
		Форма підсумкового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета. Метою вивчення дисципліни «Історія зарубіжної літератури XX століття: культурологічний аспект» є демонстрація значення та ролі літератури XX ст. у духовному та загальноосвітньому формуванні кожної людини; підвищення загальноосвітнього та культурного рівня здобувачів вищої освіти, поглиблення їх знання в галузі зарубіжної літератури XX ст.

Завдання. Основними завданнями навчальної програми є:

- набуття знань про генезис світової літератури XX ст.,
- отримання уявлення про основи теорії літератури,
- опанування основними методологічними засадами та категоріальними апаратом сучасного літературознавства,
- ознайомлення з головними напрямками в розвитку світової літератури XX ст., які представлені на тлі загальнокультурних процесів,
- усвідомлення теоретичних моделей і літературознавчих концепцій як підґрунтя різноманітних літературних феноменів у XX ст.,
- формування уявлень про історичні і сучасні проблеми розвитку літератури у XX ст.,
- набуття навичок аналізу літературних текстів XX ст.,
- розвиток професійно-наукової ідентичності, розвиток тих якостей особистості, що мають для майбутнього фахівця-культуролога особистісне професійне значення в контексті інтеграції у європейський культурний простір.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) інтегральної - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми у галузі професійної діяльності культуролога або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів культурології, а також характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

б) загальних (ЗК):

- ЗК 02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- ЗК 03. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- ЗК 06. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності;
- ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі

розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

в) спеціальних (фахових) (СК):

- СК 01. Здатність презентувати результати професійної діяльності в усній та письмовій формі, надавати відповідну аргументацію;
- СК 03. Здатність критично аналізувати культурні явища та процеси з використанням загальнонаукових та спеціальних наукових методів;
- СК 04. Здатність розуміти та інтерпретувати джерела культури (писемні, речові, візуальні) з урахуванням різних контекстів (історичного, соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо);
- СК 05. Здатність використовувати різноманітні джерела інформації та методологічний апарат культурології для виявлення, аналізу культурних потреб суспільства;
- СК 09. Здатність оцінювати матеріальну та духовну цінність об'єкта культурної спадщини різних історичних періодів та географічних ареалів;
- СК 10. Здатність популяризувати знання про культуру та поширювати інформацію культурологічного змісту використовуючи сучасні інформаційні, комунікативні засоби та візуальні технології.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 05. Збирати, упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів.
- ПРН 08. Інтерпретувати культурні джерела (речові, друковані, візуальні, художні) з використанням спеціальної літератури та визначених методик, аргументовано викладати умовиводи щодо їх змісту.
- ПРН 10. Розпізнавати та класифікувати різні типи культурних продуктів, визначати їх якісні характеристики на основі комплексного аналізу.
- ПРН 13. Презентувати знання про культуру відповідно до спеціалізації представників різних професійних груп та здобувачів освіти.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- тексти класичних творів XX ст.;
- час виникнення тих чи інших жанрових форм у XX ст. та особливості їх розвитку;
- важливість спадкоємності у формуванні історико-літературного процесу у XX ст.;
- які літературні напрями мали місце у тих чи інших країнах у XX ст. і коли саме вони грали ключову роль в історії літератури;

вміти:

- аналізувати твори XX ст.;
- визначати жанр, виділяти ті чи інші композиційні особливості, відрізняти сюжет та фабулу тощо;
- орієнтуватися в закономірностях історико-літературного процесу окремої країни, а також розвитку літератури у XX ст. в цілому.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Література першої половини XX ст.

Тема 1. Літературні процеси першої половини XX ст.

Декаданс. Символізм, його джерела та теоретики. Поезія Ст. Малларме. Поль Валері як поет і теоретик.

Поезія німецького символізму. Лірика Г. Тракля. Доля та вість Р.-М. Рільке. Творчість Ст. Георге.

Англійська естетика та літературні напрями на межі століть. Символізм та творчість О. Уайльда. Романна творчість письменників-неоромантиків.

Особливості англійської поезії XX століття. Своєрідність поезиї Т. С. Еліота. Творчість Вістена-Г'ю Одена.

Тема 2. Література модернізму.

Особливості модерністської поезиї. Творчий шлях М. Пруста. Імпресія та пам'ять у серії романів «У пошуках втраченого часу». Творчий шлях Дж. Джойса. Полістистика та багатство художніх засобів у романі «Улісс».

Творчий шлях В. Вульф. «Місіс Деловей» та «Хвилі» як зрізці англійської модерністської літератури. Роль есею «Своя кімната» у розвитку публіцистики XX ст.

Тема 3. Авангард в літературі початку XX ст. Футуризм і експресіонізм.

Поняття авангарду в літературі, його ідеологічний і художній зміст.

Футуризм в межах авангардної літератури: історія, теорія і художня практика.

Експресіонізм в межах авангардної літератури: історія, теорія і художня практика.

Тема 4. Драматургія XX століття.

Вимоги соціальної ангажованості драматургії та її варіанти в творчості Г. Ібсена і Б. Шоу. Соціально-психологічна драма Г. Ібсена. Вплив творчості Ібсена на світову літературу. Новаторство драматургії Б. Шоу.

Теорія «епічного театру» Б. Брехта. Парабола як художній прийом в драматургії Б. Брехта.

Театр жорстокості А. Арто.

Тема 5. Розвиток жанру роману в літературі XX ст.

Особливості роману XX ст. Жанрові модифікації. Реалізм і творчість Дж. Голсуорси.

Жанр філософського роману в літературі XX ст. Філософські та культурологічні проблеми в творчості Т. Манна.

Філософські та культурологічні проблеми в творчості Г. Гессе.

Змістовий модуль 2. Література другої половини XX ст.

Тема 6. Література екзистенціалістської орієнтації.

Людина і світ в філософії та літературі екзистенціалізму («Падіння» А. Камю і «Нудота» Ж. П. Сартра). Проблема «покинутості» та вибору. Принципи створення характеру в драматургії Ж. П. Сартра та А. Камю.

Екзистенціалізм і театр абсурду. «Голомоза співачка» Ежена Йонеско та «Чекаючи Годо» Семюеля Беккета. Песимістичне ставлення до життя, спроби покінчити з ним, наявності фізичних вад у героїв пояснюються самотністю людини. Тема некоммунікбельності людини, органічної нездатності людини зрозуміти одна одну і домовитись.

Тема 7. «Магічний реалізм» в літературі XX ст.

Проблема міфу в культурі та літературі XX ст. Конфлікт природності та цивілізації, його осмислення та художнє відображення. Латиноамериканська література в загальнолітературному контексті XX ст. Поетика літератури «магічного реалізму». Особливості розвитку літератури «магічного реалізму» на прикладі творчості У. Фолкнера та Г. Г. Маркеса.

Тема 8. Постмодернізм в літературі XX – початку XXI ст.

Концепція культури і літератури в постмодернізмі. Інтертекстуальність як сфера і спосіб існування літературного твору в постмодернізмі. Фрагментарність, іронія, чорний гумор. Уникання в ігровій формі самої можливості сенсу. Постмодерністський роман як пародія цього пошуку. Семіотика У. Еко і визначення літературного твору як знакової системи. Постмодерністська поетика в романі У. Еко «Ім'я троянди».

Тема 9. Жанрова структура постмодерністської літератури.

Розмаїття жанрів і художніх прийомів сучасної постмодерністської літератури. Проблема жанру в літературі постмодернізму: синтетичність і дифузність. Літературна і культурна традиція та її осмислення в творах письменників постмодерністів. Конструкція та деконструкція в літературі постмодернізму. Співвідношення автор – текст – читач. Самопародіювання і мета проза, сумнів в авторитеті і владі автора, в існування кордону між високим і масовим мистецтвом. Використовування пастишу і комбінування тем і жанрів, які раніше вважалися непридатними для літератури.

Тема 10. Масова література як мова-інтегратор сучасності.

Масова література як культурний феномен і відповідь на вимоги сучасності. Жанрове розмаїття масової літератури: детективна література, фантастика і фентезі, жіночий роман тощо. Поетика масової літератури.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Література першої половини XX ст.										
Тема 1. Літературні процеси першої половини XX ст.	9	2	2		5	9	2			7
Тема 2. Література модернізму	9	2	2		5	9	2			7
Тема 3. Авангард в літературі початку XX ст. Футуризм і експресіонізм	9	2	2		5	9	2			7
Тема 4. Драматургія XX століття	9	2	1		6	9	2			7
Тема 5. Розвиток жанру роману в літературі XX ст.	9	2	1		6	9	2			7
Разом за змістовим модулем 1	45	10	8		27	45	10			35
Змістовий модуль 2. Література другої половини XX ст.										
Тема 6. Література екзистенціалістської орієнтації	9	2	2		5	9	2			7
Тема 7. «Магічний реалізм» в літературі XX ст.	9	2	2		5	9	2			7
Тема 8. Постмодернізм в літературі XX – початку XXI ст.	9	2	2		5	9	2			7
Тема 9. Жанрова структура постмодерністської літератури	9	2	1		6	9	1			8
Тема 10. Масова література	9	2	1		6	9	1			8

як мова-інтегратор сучасності									
Разом за змістовим модулем 2	45	10	8		27	45	8		37
Усього годин	90	20	16		54	90	18		72

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Літературні процеси першої половини XX ст.	2
2	Література модернізму	2
3	Авангард в літературі початку XX ст. Футуризм і експресіонізм	2
4	Драматургія XX століття	1
5	Розвиток жанру роману в літературі XX ст.	1
6	Література екзистенціалістської орієнтації	2
7	«Магічний реалізм» в літературі XX ст.	2
8	Постмодернізм в літературі XX – початку XXI ст.	2
9	Жанрова структура постмодерністської літератури	1
10	Масова література як мова-інтегратор сучасності	1

6. Теми практичних занять.

Практичні заняття не передбачені.

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ види завдань	Кількість годин	
1	Літературні процеси першої половини XX ст. /1, 2	5	7
2	Література модернізму / 1, 2	5	7
3	Авангард в літературі початку XX ст. Футуризм і експресіонізм /1, 2	5	7
4	Драматургія XX століття /1, 2	6	7
5	Розвиток жанру роману в літературі XX ст. /1, 2	6	7
6	Література екзистенціалістської орієнтації /1, 2	5	7
7	«Магічний реалізм» в літературі XX ст. /1, 2	5	7
8	Постмодернізм в літературі XX – початку XXI ст. /1, 2	5	7
9	Жанрова структура постмодерністської літератури / 1, 2	6	8
10	Масова література як мова-інтегратор сучасності /1, 2	6	8
	Разом	54	72

До самостійної роботи відноситься:

[1] – підготовка до лекцій, семінарських занять;

[2] – написання рефератів, есе, підготовка відеопрезентацій.

9. Методи навчання

Під методами навчання розуміють способи навчальної роботи викладача та організації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів з метою вирішення різноманітних дидактичних завдань, спрямованих на оволодіння матеріалом, який потрібно засвоїти. У ході читання дисципліни використовуються методи навчання, які притаманні системі вищої академічної освіти. Серед них найтрадиційнішим залишається пояснювально-ілюстративний метод, у межах якого викладач допомагає здобувачам здобути знання завдяки аудиторній роботі. Вона поділяється на дві складові – засвоєння теоретичного матеріалу під час прослуховування лекцій та практичних занять, на яких здобувачі репродукують отримані знання і демонструють вміння засвоїти матеріал, запропонований викладачем для самостійного опрацювання.

Окрім вищевикладеного методу, використовується метод проблемного викладення. Він допомагає, використовуючи практику активної полеміки, формувати вміння здобувача критично ставитися до вивченої літератури, заслуханих на семінарах рефератів і доповідей, лекційного курсу. Викладач, поставивши навчальне завдання, формулює пізнавальну мету, а потім, розкриваючи систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання. Вивчаючи окремі теми, використовується й дослідницький метод, який передбачає організацію активного пошуку розв'язання висунутих пізнавальних завдань, аналізуючи відео-фотоматеріали й роблячи самостійні висновки.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Методи поточного \ періодичного контролю: усне опитування, оцінювання доповідей та презентацій.

2. Підсумковий контроль: залік в усній формі.

Протягом засвоєння навчальної дисципліни здобувачі мають можливість накопичувати бали за рахунок виконання різних форм роботи. Вони порівно розподіляються, а потім підсумуються.

Змістовий модуль:

- робота на лекціях та семінарських заняттях (76 балів);
- захист реферату, відеопрезентацій. (7 балів);
- перевірка есе (7 балів).

Критерії оцінювання результатів навчання. Критерії оцінювання – це ознака, на основі якої проводиться оцінювання будь-чого і яка є мірою оцінки. Критерії оцінювання визначаються за допомогою якісних показників та ознак, що демонструють рівень сформованості навчальних досягнень здобувачів вищої освіти і трансформуються в оцінку згідно затвердженої шкали. Результати академічної успішності здобувачів виставляються у вигляді оцінки за національною шкалою, 100-бальною та шкалою ЄКТС.

У таблиці нижче наведено **загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:**

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Відмінно 90 - 100	У повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано викладає під час усних виступів; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань	Повно та ґрунтовно засвоїв всі теми навчальної програми, вмів вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуального завдання при виконанні самостійного завдання, повністю виконав усі завдання кожної теми та поточного контролю в

Добре 85 - 89	Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі питання робочої програми. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни.	цілому. Виконав завдання кожної теми та поточного контролю в цілому, має стійкі навички виконання завдання.
Добре 75 - 84	Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни.	Окремі завдання кожної теми та поточного контролю в цілому виконав не повністю.
Задовільно 70 – 74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.	Засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни Окремі завдання кожної теми контролю не виконав.
Задовільно 60 - 69	Засвоїв лише окремі питання навчальної програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни.	Виконав лише окремі завдання кожної теми та контролю в цілому.
Незадовільно з можливістю повторного складання 35 - 59	Володіє навчальним матеріалом поверхнево й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; під час відповіді допускає суттєві помилки.	Не засвоїв більшості тем навчальної програми не вміє викласти зміст більшості основних питань навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань кожної теми та контролю в цілому.
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни 0-34	Не володіє навчальним матеріалом.	Не засвоїв навчальної програми, не вміє викласти зміст жодної теми навчальної дисципліни, не виконав контролю.

11. Питання для підсумкового контролю

- Особливості літератури постмодернізму.
- Поняття масової літератури: жанри, прагматика, поетика.
- «Магічний реалізм» в літературі XX ст.
- Модифікація художньої системи реалізму в літературі XX ст.
- Творчість А. Франса.
- Творчість Дж. Голсуорсі.
- Творчість Райнера Марія Рільке. «Дуїнські елегії».
- Роман О. Уайльда «Портрет Доріана Грея»: Мистецтво і життя.
- Поняття модернізму в літературі XX ст.
- Творчість Дж. Джойса.
- Творчість М. Пруста.
- Творчість В. Вульф.
- Поняття авангарду в літературі XX ст.
- Література «втраченого покоління».
- «Театр абсурду» в драматургії XX ст.
- Література екзистенціалізму: проблематика, поетика.
- Експресіонізм в літературі XX ст.: проблематика, поетика.
- Імпресіонізм в літературі XX ст.: проблематика, поетика.
- Неоромантизм в літературі XX ст.: проблематика, поетика.
- Футуризм в літературі XX ст.: проблематика, поетика.
- Символізм в літературі XX ст.: проблематика, поетика.
- Художні засоби реалістичного аналізу в творчості Т. Манна.
- Натуралізм у літературі кінця XIX – початку XX ст.: проблематика, поетика.
- Епічний театр Б. Брехта.
- Творчість Ф. Кафкі.
- Творчість У. Фолкнера: міфологізм і соціальний аналіз.
- Постмодерна проблематика і поетика у творчості У. Еко.
- Творчість Г. Г. Маркеса: міфологізм і соціальний аналіз.
- Жанр фентезі в сучасній літературі.
- Жанр детектива в літературі: від романтизму до сучасності.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Види навчальної роботи	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		
	Кількість балів за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів (максимальна)	Кількість балів за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів (максимальна)
Поточний контроль на лекціях	2	5	10	2	5	10
Семінарські заняття	7	4	28	7	4	28
Разом			38			38
Разом	76					
Оцінка самостійної роботи:						
Есе	7	1	7			
Реферат, відеопрезентація				7	1	7
Разом	14					

Залік	10
Підсумкова сума балів	100

Поточний контроль										Презентація самостійної роботи- дослідження (реферату, есе)	Підсумковий контроль (залік)	Сума балів
Змістовий модуль № 1					Змістовий модуль № 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
9	9	9	5,5	5,5	9	9	9	5,5	5,5	14	10	100
Усього за модулем 1: 38					Усього за модулем 2: 38							

Шкала оцінювання: національна та ECTS			
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури XX століття: культурологічний аспект». Одеса: ОНУ, 2024. 9 с.
2. Плани семінарських занять.

14. Рекомендована література

Основна

1. Войтенко Л. І. Навчально-методичний посібник з курсу «Новітня література англomовних країн». Одеса, 2020. 88 с.
2. Гундорова Т. Н. Модернізм після постмодерну: інші модернізми у західноєвропейській літературі першої половини XX століття. Київ: Laurus, 2016. Режим доступу: <https://www.academia.edu/5098737>.
3. Давиденко Г., Стрельчук Г., Гричаник Н. Історія зарубіжної літератури XX століття: навчальний посібник; 3-тє вид. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 504 с.
4. Зарубіжна література XVII–XX ст.: навчальний посібник / І. І. Розман, Н. В. Рокосовик. Київ: «Талком», 2018. 366 с.
5. Зарубіжна література XIX–XX ст.: від романтизму до модернізму: навчальний посібник: уклад. Ю. Ревук. Умань: Візаві, 2018. 236 с.
6. Історія зарубіжної літератури першої половини XX століття: практикум: навч. посібник / Уклад. Гальчук О.В. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2017. 428 с.
7. Історія світової літератури: методичні рекомендації до курсу: уклад. О. Пуніна, М. Реутова, О. Соловей. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2020. 64 с. URL: <https://t.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/983/1/%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%20%D1%81%D0%B2A0.pdf>.
8. Історія зарубіжної літератури XX століття: підруч. для студ. гуманітар. ф-тів вищ. навч. закл. / І. О. Помазан; Нар. укр. акад. Х. : Вид-во НУА, 2016. 264 с.
9. Кушнірова Т. В. Модернізм і постмодернізм у зарубіжній літературі: навчально-методичний посібник. Полтава, 2018. 112 с.
10. Помазан І. Історія зарубіжної літератури XX століття: підруч. для студ. гуманітар. ф-тів вищ. навч. закл. Харків: Вид-во НУА, 2016. 264 с.

Додаткова

1. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія / Пер. з англ. О. Погинайко. К.: Смолоскип, 2010. 306 с. URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Barry_Peter/Vstup_do_teorii_literaturoznavstvo_i_kulturolohiia.pdf.
2. Дахний А. У пошуках людини: взаємодія філософії та літератури в західній духовній традиції // *Δόξα*/ Докса. Збірник наукових праць з філософії та філології. Вип. 2(36). Філософія та література – 2. Одеса: Акваторія, 2021, С. 33-42.
3. Дьоміна Н. Вірджинія Вулф: ревізія «вікторіанців» // *Всесвіт*. 2008. № 9–10. С. 156-162.
4. Зарубіжні письменники: енциклопедичний довідник: У 2 т. / ред. Н. Михальська, Б. Щавурський. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2005. Т. 1: А-К. 824 с.
5. Зарубіжні письменники: енциклопедичний довідник: У 2 т. / ред. Н. Михальська, Б. Щавурський. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2006. Т. 2: Л-Я. 864 с.
6. Історія європейської ментальності / За ред. П. Дінцельбахера. Львів: Літопис, 2004. 720 с.
7. Ковальова Н. І., Левченко В. Л. Абсурд та оптика комічного в музичному театрі XX-XXI ст. // *Δόξα* / Докса. Збірник наукових праць з філософії та філології. Вип. 1(33). – Одеса: «Акваторія», 2020. С. 149-157.
8. Ковальова Н. І., Левченко В. Л. Межі смішного: провокація як трансгресія (на матеріалах музично-драматичного мистецтва) // *Δόξα*/Докса: 36. наук. праць з філософії та філології. Вип. 1 (31), Одеса, 2019.
9. Ковальова Н. І., Левченко В. Л. Трансформація глядацьких рецепцій комічного в епоху Модерну: історична перспектива і методологічні підвалини // *Epistemological studies in philosophy, social and political science*. Вип. 3(1). Дніпро: ДНУ, 2020. С. 62-67.
10. Левченко В. Мистецтво як предмет інтерпретаційних практик // *Х Уйомовські читання (2022): матеріали Наукових читань пам'яті Авеніра Уйомова / упор. і ред. К. В. Райхерт*. Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2022. С.21-23.
11. Левченко В. Леонардо да Вінчі у феноменологічному сприйнятті П. Валері // *Δόξα*/ Докса. Збірник наукових праць з філософії та філології. Вип. 2(36). Філософія та література – 2. Одеса: Акваторія, 2021. С. 179-186.

12. Матеріали Міжнародної науково-мистецької конференції «Вплив магічного реалізму Гарсія Маркеса на світовий та український культурні процеси» = Papers of the participants of the International conference on literature and art «Influence of the magic realism of G. García Márquez on the world and Ukrainian culture processes». К., 2008. 259 с.
13. Мілованова В. В. Сучасна зарубіжна література (кінець XX – початок XXI ст.). Суми: СумДПУ, 2005.
14. Німецька традиція в філософії, гуманітаристиці та культурі/ під ред. В. Левченка // Δόξα/ Докса. Збірник наукових праць з філософії та філології. Вип. 12. Одеса: ОНУ ім. І. І. Мечникова, 2005, 478 с.
15. Поліщук Я. О. Література як геокультурний проект. К.: Академвидав, 2008.
16. Філософія та література – 1 / під ред. В. Левченка // Δόξα/ Докса. Збірник наукових праць з філософії та філології. Вип. 1(35). Одеса: Акваторія, 2021, 248 с.
17. Філософія та література – 2 / під ред. В. Левченка // Δόξα/ Докса. Збірник наукових праць з філософії та філології. Вип. 2(36). Одеса: Акваторія, 2021, 192 с.
18. Levchenko V., Kovalova N. The Boundaries of Funniness and the Dilution of Audience Identity in the Musical-Dramatic Art // Galactica Media: Journal of Media Studies. Vol. 3, No 3 (2021), pp. 61-82 (<https://galacticamedia.com/index.php/gmd/issue/view/11>)

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Бібліотека ОНУ ім. І.І. Мечникова - <http://lib.onu.edu.ua/>
2. Сайт ОНУ ім. І.І.Мечникова - <http://www.onu.edu.ua/ru/index.html>
3. Одеська національна наукова бібліотека - <http://odnb.odessa.ua>
4. Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. С Грушевського - <https://biblioteka.od.ua>
5. Бібліотека ім. В.Вернадського - <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. Бібліотека ім. Максимовича КНУ ім. Т.Шевченка - <http://lib-gw.univ.kiev.ua/>

Додаток А

Плани семінарських занять з дисципліни «Історія зарубіжної літератури XX століття: культурологічний аспект»

Тема 1. Літературні процеси першої половини XX ст.

1. Декаданс. Символізм, його джерела та теоретик. Поезія Ст. Малларме. Поль Валері як поет і теоретик.
2. Поезія німецького символізму. Лірика Г. Траля. Доля та вість Р.-М. Рільке. Творчість Ст. Георгіє.
3. Символізм та творчість О. Уайльда. Романна творчість письменників-неоромантиків.
4. Особливості англійської поезії XX століття. Своєрідність поезії Т. С. Еліота. Творчість Вістена-Г'ю Одена.

Тема 2. Література модернізму.

1. Особливості модерністської поезії. Творчий шлях М. Пруста. Імпресія та пам'ять у серії романів «У пошуках втраченого часу».
2. Творчий шлях Дж. Джойса. Полістилістика та багатство художніх засобів у романі «Улісс».
3. Творчий шлях В. Вульф. «Місіс Деловей» та «Хвилі» як зріз англійської модерністської літератури. Роль есею «Своя кімната» у розвитку публіцистики XX ст.

Тема 3. Авангард в літературі початку XX ст. Футуризм і експресіонізм.

1. Поняття авангарду в літературі, його ідеологічний і художній зміст.
2. Футуризм в межах авангардної літератури: історія, теорія і художня практика.
3. Експресіонізм в межах авангардної літератури: історія, теорія і художня практика.

Тема 4. Драматургія XX століття. Розвиток жанру роману в літературі XX ст.

1. Вимоги соціальної ангажованості драматургії та її варіанти в творчості Г. Ібсена і Б. Шоу.
2. Теорія «епічного театру» Б. Брехта.
3. Парабола як художній прийом в драматургії Б. Брехта.
4. Особливості роману XX ст. Жанрові модифікації.
5. Жанр філософського роману в літературі XX ст.
6. Філософські та культурологічні проблеми в творчості Г. Гессе і Т. Манна.

Тема 5. Література екзистенціалістської орієнтації.

1. Людина і світ в філософії та літературі екзистенціалізму.
2. Проблема «покинутості» та вибору. Принципи створення характеру в драматургії Ж. П. Сартра і А. Камю.
3. Екзистенціалізм і театр абсурду.

Тема 6. «Магічний реалізм» в літературі XX ст.

1. Проблема міфу в культурі та літературі XX ст.
2. Конфлікт природності та цивілізації, його осмислення та художнє відображення.
3. Латиноамериканська література в загальнолітературному контексті XX ст.
4. Поетика літератури «магічного реалізму».

Тема 7. Постмодернізм в літературі XX – початку XXI ст.

1. Концепція культури і літератури в постмодернізмі.
2. Інтертекстуальність як сфера і спосіб існування літературного твору в постмодернізмі.
3. Постмодерністські засади літературної теорії У. Еко згідно з «Примітками на полях "Імені троянди"».
4. Семіотика У. Еко і визначення літературного твору як знакової системи.
5. Семіотична проблематика «Імені троянди» У. Еко.
6. Розмаїття художніх прийомів сучасної постмодерністської літератури.
7. Проблема жанру в літературі постмодернізму: синтетичність і дифузність.

Тема 8. Масова література як мова-інтегратор сучасності.

1. Масова література як культурний феномен і відповідь на вимоги сучасності.
2. Жанрове розмаїття масової літератури: детективна література.
3. Жанрове розмаїття масової літератури: фантастика і фентезі.
4. Жанрове розмаїття масової літератури: жіночий роман.
5. Поетика масової літератури.